

Νίκη Χριστοδούλου (1949-2021)

του Πέτρου Παπαπολυβίου

Από τις πιο οδυνηρές ώρες στη ζωή ενός δασκάλου είναι όταν αποχαιρετά αγαπημένους μαθητές ή μαθήτριες του. Ένα τέτοιο αίσθημα οδύνης με πλημμύρισε σήμερα, όταν έμαθα τον ξαφνικό θάνατο της μεταπτυχιακής μας αποφοίτου, στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα της Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, Νίκης Χριστοδούλου.

Η Νίκη γεννήθηκε στη Λευκωσία το 1949, εργάστηκε για πολλά χρόνια στη Δημόσια Υπηρεσία και ειδικότερα στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, και σε “μεγάλη ηλικία” σπούδασε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, πρώτα στο Τμήμα Τουρκικών και Μεσανατολικών Σπουδών από όπου αποφοίτησε με άριστα και ύστερα έκανε τις μεταπτυχιακές της σπουδές στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Μπήκε στο Μεταπτυχιακό μας τον Γενάρη του 2011, σε μια εξαιρετική φουρνιά, με συμφοιτητές και συμφοιτήτριες την Ηλιάνα, τη Μήνα, τον Κώστα, τη Χρυσάνθη μας, τη Μερόπη της Νυχτερινής Σχολής, την Ιωάννα, τον Γιώργο τον πολυγραφότατο, τον στρατηγό Βασίλειο, τη Μαρία των Γυμνασιακών, τους δυο Αντρέηδες... Από τις καλύτερες ομάδες μεταπτυχιακών, με εξαιρετικές διπλωματικές εργασίες, και από τα παιδιά που καμαρώνουμε για το ήθος, τη σεμνότητά τους και την ακαδημαϊκή τους επίδοση. Και που δίνουν στον δάσκαλο τη δύναμη να συνεχίζει και να αφοσιώνεται στα σημαντικά και να παραβλέπει τα μικρά και ασήμαντα. Η εργασία της Νίκης, που την υποστήριξε τον Μάιο του 2014, υπό την εποπτεία μου, είχε τίτλο «Ο Ιωάννης Περδίας και η πολιτικοσατιρική εφημερίδα του *Μαστίγιον* (1911-1930)».

Από τα αγαπημένα μου θέματα ο Περδίας και το “Μαστίγιον”, είμαι ευτυχής που το ανέλαβε η Νίκη, καθώς καταγόταν και η ίδια από την Κυθρέα και ο αγαπημένος ποιητής των Λευκωσιωτών (και Λευκωσιάτισσων) της παλαιάς καλής Λευκωσίας, του πρώτου μισού της Αγγλοκρατίας, ήταν συγγενής της. Πέρασε πολλές ώρες στη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μακαρίου Γ΄, αποδελτιώνοντας ποίημα με ποίημα το σατιρικό φύλλο και αντιγράφοντας εκατοντάδες σελίδες με το χέρι. Είχε φτιάξει ένα μοναδικό πλουσιότατο χειρόγραφο ευρετήριο της εφημερίδας, δουλεύοντας με αφοσίωση και ερευνητικό πάθος. Από την άλλη, δίδετε και η ίδια μεγάλη έφεση στο χιούμορ και ήταν η ιδανική αφηγήτρια των ανεκδότων στις φοιτητικές εξόδους του μεταπτυχιακού μας. Έδωσε το παρόν της σε αρκετά από τα συνέδρια του “Κοινού Κυπρίων” και παρουσίασε τμήμα της εργασίας της για τον Περδίο στο συνέδριο του Δήμου Κυθρέας για την “Πνευματική Κυθρέα”, τον Νοέμβριο του 2018 (δημοσιεύθηκε στον τόμο των

Πρακτικών, έκδοση του Δήμου Κυθρέας, Λευκωσία 2019, σσ. 149-158). Είχα τη μεγάλη χαρά, τότε, να βρεθώ στην ίδια συνεδρία, ως εισηγητής, με δυο από τις αποφοίτους του Μεταπτυχιακού μας, τη Νίκη και τη Μαρία Π. Και ήξερα, ότι πλησίαζε να τελειώσει τη μονογραφία που ετοιμάζε εδώ και πολύ καιρό για τον Περδίο και το “Μαστίγιον”.

Αλλά, είπαμε, η ζωή – και του δασκάλου – δεν έχει μόνο φωτεινές μέρες και καλά νέα... Η Νίκη δοκιμάστηκε πολύ τα τελευταία χρόνια, καθώς έζησε από κοντά την πολύχρονη άνιση μάχη με την επάρατη ασθένεια μιας αγαπημένης ανιψιάς της, που έχασε τελικά, πριν από πέντε χρόνια. Και έφυγε και η ίδια, ξαφνικά, πριν από μερικές ώρες. Η κηδεία της θα γίνει αύριο, 17 Φεβρουαρίου, μεσούσης της πανδημίας...

Θα την θυμόμαστε για τη θετική της στάση και διάθεση, την εργατικότητα της, την καλοσύνη της. Και ελπίζω σύντομα να εκδοθεί και ο Περδός της, που τόσο αγαπούσε.

Στο καλό, κυρία Νίκη Χριστοδούλου μας...

Φωτογραφία, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Λευκωσία

Τα λόγια που δεν είπαμε

της Ανθής Πέτσα - Σαββίδου

Είχα τόσα, μα τόσα να σου πω αλλά δεν πρόλαβα! Τώρα διερωτούμαι, αξίζει; Και δεν ξέρω από πού ν’ αρχίσω. Το «φευγιό» σου πονά... Πρωί πρωί της Δευτέρας 9 του Αυγούστου έφτασε το μαντάτο! Έφυγε ο Πέτρος... Αναπάντεχα και στον ύπνο του... Ανώδυνα, ανεπαίσχυντα, ειρηνικά! Αδύνατον, Απίστευτο.

Βρίσκομαι ακόμα μήνες μετά, στην άρνηση, χρειάζομαι χρόνο για την αποδοχή, την παραδοχή, την διαχείριση..... Σε βλέπω με τα μάτια της ψυχής μου εκεί, στη μακρινή Αμερική που διαλέξατε εσείς, τα δυό και μοναδικά μου αδέρφια, να συνεχίσετε την ζωή σας και να ριζώσετε, όταν η Κυθρέα εάλω... Είχατε πει, τότε, «Αμερική ή Λευκωσία, καμμιά διαφορά, αφού δεν μπορούμε να ζήσουμε στην Κυθρέα». Και εμείς εδώ, οι αφελείς, το αποδεχτήκαμε αδιαμαρτύρητα...

Και συνέχισατε τη ζωή σας με το ένα πόδι εκεί και το άλλο εδώ. Να ενημερώνεστε για τα «τεκταινόμενα» στο εθνικό θέμα, για την Κυθρέα, για τους παιδικούς φίλους, για ό,τι συνέβαινε στον οικογενειακό και κοινωνικό περίγυρο, να συμπάσχετε στις χαρές και στις λύπες μας, με όποιο τρόπο μπορούσατε. Οικογένεια μιας γροδιάς, αγαπημένοι και μονιασμένοι.

Κάθε χρόνο γιορτή στο σπίτι μας με τον ερχομό σας! Η μεγάλη σου αγάπη, να ανακαλύπτεις άγνωστες γωνιές της ελεύθερης Κύπρου, να απολαμβάνεις το κυπριακό τοπίο, να το κουβαλάς μαζί σου... Προορισμός κάθε παραμελημένο